

INGEZONDEN.

„INCORRECTE" HANDELWIJZE VAN DE DIRECTIE DER NEDERLANDSCHE SPOORWEGEN.

Ik wil in onderstaande woorden uiting geven aan mijn verontwaardiging over een handelwijze, door mij ondervonden van de kant van de directie der Nederlandsche Spoorwegen.

Ter inleiding het volgende:

Sinds 3 Juli 1922 was ik controleerend geneesheer der Nederlandsche Spoorwegen, te Amersfoort; ik had daarvoor een overeenkomst, bestaande uit 13 artikelen, moeten onderteekenen, welke overeenkomst om de 4 jaar van zelf wordt geacht te zijn verlengd, indien zij niet door een der contractanten vóór 1 April van het laatste der 4 jaar schriftelijk is opgezegd, en eindigt, wanneer de geneesheer 65 jaar is geworden. Artikel X luidt o.m.: „De directie heeft bij plichtverzaking van den geneesheer ten allen tijde het recht, zonder dat rechtelijke tusschenkomst is vereischt, zonder ingebrekestelling en zonder tot eenige schadevergoeding gehouden te zijn, het contract terstond te verbreken”.

Deze contróle is hier in Amersfoort vrij uitgebreid, omvat ongeveer 110 man personeel; brengt dus financieel jaarlijks een vast inkomen van ongeveer f 2700.— mede.

Nu de feiten:

Op 15 Maart l.l. kreeg ik het volgende schrijven van de directie:

„Wij verzoeken u er mede rekening te willen houden, dat de met u gesloten, op 30 Juni a.s. eindigende, overeenkomst betreffende zieken-contróle niet zal worden vernieuwd”.

Ruim een week later kwam de adviseerende geneesheer der Nederlandsche Spoorwegen, collega OFFERHAUS, bij mij, gezonden door de directie, om mij eens nader toe te lichten, waarom men van mijn diensten als controleerend geneesheer niet meer wenschte gebruik te maken! Daar ik zeer verontwaardigd was over deze wijze van optreden, schreef ik aan de directie den volgenden brief, dien ik in zijn geheel laat volgen, aangezien daarin duidelijk, en volkomen juist en eerlijk de feiten zijn voorgesteld:

„Aan de directie der Nederlandsche Spoorwegen te Utrecht.

Ten zeerste ben ik getroffen door de beleefde wijze, waarop mij duidelijk gemaakt wordt, dat ingaande 1 Juli a.s. van mijn diensten als controleerend geneesheer niet verder gebruik zal gemaakt worden. Werkelijk, ik ben in mijn werkkring, zelfs van de laagste volksklasse, een fatsoenlijker behandeling gewend, dan ik nu van u mocht ondervinden. Mij van niets bewust zijnde, zonder eenig commentaar, zonder eenige toelichting van de redenen waarom, wordt men aan den dijk gezet. In punt X der overeenkomst staat: „Bij plichtsverzaking enz.”. Men zou daaruit de gevolgtrekking maken, dat ook, al is het niet tusschentijds, maar tegen de eventueele vernieuwing der overeenkomst, men toch wel in belangrijker dingen in gebreke zou moeten gebleven zijn, zoo de directie termen aanwezig vindt om het contract niet te hernieuwen. En nu is het vreemde, dat ik van de directie daarover nooit iets vernomen heb. En wanneer ik collega OFFERHAUS goed begrepen heb, dan waren er bezwaren van de kant van den heer VAN DER ZWEEP, die daarop berusten, dat ik eenige malen mij niet zuiver op het standpunt van den controleur-ambtenaar gesteld heb, doch ook op dat van „mensch-zijn”, tengevolge waarvan ik den heer VAN DER ZWEEP enkele moeilijkheden in den weg heb gelegd! Dat ik daartegenover 5 jaar de contróle naar mijn beste kunnen en zonder plichtsverzaking heb uitgeoefend — daarvan is men hier in Amersfoort voorzeker overtuigd! —, dat wordt blijkbaar niet geteld, en zoo weinig gewaardeerd, dat men er niet tegen op ziet, om iemand op dergelijke onaangename wijze zijn congé te geven. Ik verzoek u alsnog — en dit verzoek is m. i. een zeer billijk verzoek — mij onomwonden de *redenen* op te geven, waarom ik mijn ontslag kreeg, zoodat ik hier in Amersfoort, wanneer men er mij om vraagt, ook werkelijk een reden kan opgeven”.

Na eenige weken kreeg ik het volgende antwoord:

„Naar aanleiding van nevenvermeld schrijven hebben wij de eer er uwe aandacht op te vestigen, dat de met u gesloten overeenkomst op 30 Juni a.s. *vanzelf* komt te eindigen, zoodat van een ontslag geen sprake is. Uit den aard der zaak zijn wij volkomen vrij den bestaanden band na genoemden datum niet te hernieuwen zooals dat ook aan u zou vrij gestaan hebben. Dat wij een vernieuwing niet wenschen, vindt zijn reden hierin, dat gij, naar onze meening, niet de voor de functie van controleerend geneesheer vereischte hoedanigheden bezit”.

Ik had afschrift van mijn schrijven aan de directie gezonden aan onzen voorzitter der Vereeniging van controleerende geneesheeren, en aan den secretaris der Huisartsen-Commissie.

Van eerstgenoemde ontving ik een schrijven, waarvan ik even de volgende alinea aanhaal:

„Zeer zeker is het in uw geval te betreuren, en af te keuren, dat u niet *eerst* de mededeeling heeft bereikt door collega OFFERHAUS, dat uw contrôle niet zou worden verlengd, en op welke gronden, alvorens u de door u geciteerden brief der directie bereikte. Blijkbaar wordt dit door den heer VAN DER ZWEEP begrepen en betreurd, en berustte deze verkeerde opvolging op een misverstand of overijling. Omdat ik overtuigd ben, dat het bestuur onzer vereeniging in dezen niets voor u doen kan, en ook in de toekomst voor anderen niets anders kan doen, dan op de wenschelijkheid wijzen van een voorbereiding met motiveering, waarop men zich verdedigen kan, enz.”.

Van den secretaris der H. C. ontving ik in den loop der afgelopen maanden eenige brieven, waaruit ik als het voornaamste even aanstip de volgende alinea's:

a. „Ik moet u tot mijn spijt echter er op wijzen; dat uw schrijven aan de directie de zaak ook zeer bemoeilijkt heeft. De toon daarin was van dien aard, dat een toenadering zeer moeilijk, zoo niet onmogelijk gemaakt is”.

b. „Ook ik geloof, dat zelfs de Maatschappij van Geneeskunde niet veel voor u zal kunnen doen. Maar ik ben, evenals andere leden der H. C., zeer verontwaardigd over de manier, waarop gij behandeld zijt”.

c. „De H. C. heeft noch mondeling, noch schriftelijk eenige inlichtingen van de Nederlandsche Spoorwegen over de redenen van het verbreken van uw contract kunnen krijgen. Zeer spijt het ons; dat wij niets hebben kunnen bereiken, maar dit is een gevolg van de onverstandigheid der medici, die een contract zonder rechtszekerheid teekenen”.

Wat leert ons bovenvermelde correspondentie?

1°. dat men zich als geneesheer een zeer incorrecte handelwijze van een groot lichaam als de Nederlandsche Spoorwegen moet laten welgevallen, zonder dat de directie dier Maatschappij ook maar op eenige wijze te kennen geeft, dat zij deze incorrectheid inziet, en daar openlijk excuus voor aanbiedt;

2°. dat de overeenkomst met de Nederlandsche Spoorwegen, die wij als controleerend geneesheer onderteekenen, blijkbaar absoluut geen rechtszekerheid geeft;

3°. dat, noch het bestuur der vereeniging van controleerende geneesheeren, noch de H. C. in staat waren, de directie van hun incorrecte handelwijze te overtuigen (wel schrijft de voorzitter der vereeniging van controleerende artsen, „dat de heer VAN DER ZWEEP dit betreurt enz.”, maar ik mocht hiervan van den heer VAN DER ZWEEP zelf *nooit* iets merken);

4°. dat mijn ex-collegae, controleerende geneesheeren bij de Nederlandsche Spoorwegen, er wel al hun best voor mogen doen, om meer rechtszekerheid te krijgen, zoodat één of meer hunner mettertijd niet een dergelijk onaangename ervaring overkome, als mij. Ik wist zelf wel, dat de door mij gevoerde actie niet zou bereiken: het terugkrijgen van mijn baantje; maar die actie was ook veel meer bedoeld als een uiting van mijn verontwaardiging over de wijze, waarop men mij behandeld heeft.